

graf for tilfredsstillende. Jeg havde ønsket, at 4 Tdr. Sand var bleven sat som det normale og ikke som et Maximum; men dertil have vi nu ikke kunnet naa. Grede Medlemmer ville have hørt, at der endogaa fra flere Sider er blevet stillet Forslag om endnu mindre Lodder end disse, og at vi kun ved et Kompromis ere naaede til denne Norm. Jeg havde altsaa ønsket det noget anderledes, men vil dog kunne gaa med dertil, naar Amtskommissionen blot vil være villig til ogsaa at lade den Mand komme i Betragtning, som møder med henved 4 Tdr. Sand; thi saa paastaar jeg, at han vil kunne holde to Køer, hvad der er det Maal, vi efter min Mening burde se at naa. — Om de efterfølgende §§ 5 og 6 har jeg ikke synnerligt at bemærke. I § 6 har Ministeren foretaget en Udeladelse, som jeg dog ikke tror har nogen væsentlig Betydning.

Der er derimod midt i § 7 indflettet en Bestemmelse, som jeg finder saare uheldig. Det hedder i § 7: "Det skal derhos indeholde Oplysning om Jordloddens omtrentlige Størrelse, til hvilken Pris den kan erholdes, samt være ledsaget af Planer til og Tilbud om Opførelse af de fornødne Bygninger, samt Overflag over Udgifter ved Anstiftelsen af Besætning og Inventarium m. v." Det var ogsaa omtrent de Ting, Kommissionen har forlangt; dog, der har den højtærede Minister tilføjet, at der ikke blot skal staves Oplysning om Jordlodernes Størrelse, om hvilken Pris det kan erholdes til, om Opførelse af de fornødne Bygninger, om Overflag og saa fremdeles, men at disse Oplysninger ogsaa skulle være ledsagede af Planer og Tilbud om Opførelse af Bygninger. Altsaa den, der vil opføre en saadan Ejendom, skal ikke blot komme med Oplysninger om, til hvad Pris han kan faa Jorden, og hvor stor Jordlod det er, hvad Hus og Besætning ville koste, men eventuelt ogsaa møde med Planer om, hvorledes Huset ønskes bygget; og tillige skal han allerede da kunne møde med Tilbud fra en Bygherre, som vil opføre Bygningen paa Ejendommen. Jeg frygter for, at hvis denne Bestemmelse skal blive staaende, vil det være en alt for stor Hindring for mange til at kunne komme i Betragtning. En stor Del vil komme til at søge ud i det blaa uden at vide, om de ville komme i Betragtning eller ej; jeg foresætter nemlig, at der vil komme mange Ansøgninger. Der vil næppe være nogen Bygherre, som vil udarbejde Planer og slutte Afkøber uden at vide, om han virkelig kommer til at opføre Bygningen. Jeg vil i ethvert Tilfælde ikke være med dertil. Jeg har sat mange Huse, men jeg vilde ikke sidde

og udarbejde en halv Snes Afkøber, naar jeg ikke vidste, om jeg ogsaa kom til at opføre en eneste af disse Bygninger. Men der er en Ting, man maa tage i Betragtning, dersom der skal forelægges et saadant Tilbud, og hvis Bygherren skal gøre det sikst og færdigt, vil det blive alt for dyrt. Forholdene ere jo saadanne paa Landet, at en Mand kan faa kørt noget uden Betaling, gjort et Arbejde og faa sine Haandværkere lidt billigere, men Bygherren skal helst have sine Haandværkere godt betalt, og saa skal han selv tjene noget ved Siden af. Jeg vil derfor haabe, at den højtærede Minister vil kunne gaa ind paa at slette denne Bemærkning om Tilbudet. Det vil vist blive alt for stor en Gene for mange. I § 9, sidste Stykke, har Ministeren indsat en Bestemmelse saalydende: "Saafremt Størrelsen af det Laan, hvorom Kreditforeningen herefter har givet Arbejdernes Tilslagn, andrager Halvdelen eller derover" o. s. v. Jeg ved ikke, hvad den højtærede Minister mener dermed. Det er vel Meningen, at hvis en Kreditforening ikke vil give det halve af Laanet, kan denne Mand slet ikke komme med; jeg havde nær sagt, at det gerne kunde blive at rette Bager for Smed, idet den paagældende jo ikke kan gøre ved, at en Kreditforening skulde stille sig stiv og tvær. Vi have bestemt, at den skulde give det halve, og det gør vel ikke noget her at oplyse, at begge de administrerende Direktører i Kreditforeningerne have sagt, at der ikke var det mindste i Vejen for, at det kom til at staa i Loven. Jeg tror nu ikke, at det vil faa nogen praktisk Betydning, da Kreditforeningerne nok altid ville give det halve, men Ministeren har nu tilføjet, at de ogsaa kunne give derover. Hvad der er ment dermed, forstaar jeg ikke. Jeg tænker, at Ministeren mener, at han kunde stadfæste Statutter, som tillod Laan ud over Halvdelen. Men det tror jeg ikke, Ministeren er berettiget til, herten ifølge Loven af 1880 eller Loven af 1896. Det er altsaa en Bestemmelse, der ikke kan lade sig gennemføre, idet Ministeren vistnok ikke har Ret til at stadfæste andre Statutter end dem, hvori der staar "indtil Halvdelen". Det er imidlertid kun en Bemærkning, jeg henstiller til Ministerens nærmere Overvejelse og til det eventuelle Udvalg. Saa gaa vi ned til § 12. Denne Paragraf drejer sig om, hvordan den enkelte Ejendomsbesidder vil blive stillet, naar han tiltræder sin Ejendom. Han skal have dette Kreditforeningslaan, og jeg mener, at vi havde stillet ham det noget billigere i Udbyg end den højtærede Minister. Jeg skal gerne indrømme, at vi ikke